

gemeente
Schiedam

beleidsnota

gemeente Schiedam cluster Stedelijke Ontwikkeling afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Vastgoed & Grondzaken

Postbus 1501 3100 EA Schiedam

Stadskantoor Stadserf 1 3112 DZ Schiedam
--

T 14 010 W www.schiedam.nl
--

Waterparagraaf ‘Bestemmingsplan Havens’

Watertoets ex artikel 3.1.6, eerste lid, onder b van
het Besluit ruimtelijke ordening.

1. Inleiding

Thans wordt het bestemmingsplan 'Havens' opgesteld. Dit bestemmingsplan heeft een consoliderend karakter. Het plangebied omvat de bedrijventerreinen Vijfsluizen en Wilhelminahaven met de omliggende insteekhavens. Tot het plangebied behoort ook het gebied in de omgeving van zwembad Zuid en het gebied rond de Houthaven. Het plangebied is overwegend buitendijks gelegen. Alleen de Houthaven ligt binnendijks.

Afbeelding 1 – plangebied Havens

Eind maart 2012 is de vergunning voor de realisatie van 64 grondgebonden woningen, aan de oostzijde van de Houthaven onherroepelijk geworden. Dit project is geen nieuwe ontwikkeling - er ligt een onherroepelijke vergunning - maar het voor deze ontwikkeling genomen projectbesluit wordt wel meegenomen in het bestemmingsplan 'Havens'. De waterparagraaf behorende bij het projectbesluit 'Houthaven' is als bijlage bij deze waterparagraaf gevoegd.

In artikel 3.1.6, eerste lid, onder b van het Besluit ruimtelijke ordening is het verplicht om in de toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving te geven van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding; de 'watertoets'. De 'watertoets' heeft tot doel te voorkomen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in strijd zijn met een duurzaam waterbeheer. Voor waterkwantiteit betekent dit dat niet meer water uit een plangebied mag worden afgevoerd dan in de situatie voor de ruimtelijke ingreep. In kwalitatieve zin mag een ontwikkeling de waterkwaliteit in en om het plangebied niet verslechteren. Daarnaast mogen plannen de grondwatersituatie buiten het plangebied niet negatief beïnvloeden.

Het Hoogheemraadschap van Delfland voert het waterbeheer in Schiedam. Deze 'watertoets' is in concept naar het Hoogheemraadschap gestuurd. De opmerkingen en aanbevelingen van het Hoogheemraadschap zijn verwerkt in de definitieve versie van deze 'watertoets'.

2. Beleid

2.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is op 22 december 2000 van kracht geworden. De richtlijn heeft als doelstelling “het bereiken van een goede ecologische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen en het beschermen en herstellen van alle grondwaterlichamen (verbinding-, infiltratie- en kwelgebieden)”. De KRW heeft het streven om emissies naar oppervlakte- en grondwater terug te dringen. Daarnaast zal de onttrekking van grondwater in evenwicht moeten worden gebracht met de aanvulling van het grondwater.

2.2 Rijksbeleid

Nationaal Bestuursakkoord Water

Het Rijk, de provincies, de gemeenten en de Unie van Waterschappen hebben op 25 juni 2008 een geactualiseerde versie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW-Actueel) ondertekend. Hierin zijn afspraken vastgelegd voor een duurzame en klimaatbestendige waterhuishouding in Nederland. In de afgelopen vijf jaar is een groot deel van de gemaakte afspraken in het oorspronkelijke NBW inmiddels uitgevoerd. De NBW-partijen gaan nu gezamenlijk verder met de uitvoering van de nieuwe afspraken in het akkoord, onder meer over klimaatveranderingen, de stedelijke wateropgave en de ontwikkelingen in woningbouw en infrastructuur. Ook is er meer aandacht voor de implementatie van de Kaderrichtlijn Water. Het NBW heeft tot doel om in de periode tot 2015 de waterhuishouding in Nederland op orde te brengen, te houden en te anticiperen op klimaatverandering.

Handreiking Watertoets

De Handreiking Watertoets 3 is in juli 2009 vastgesteld. Deze handreiking is, ten opzichte van de Handreiking Watertoets 2, aangepast aan en aangevuld met de nieuwste inzichten en ontwikkelingen die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan. De belangrijkste wijzigingen zijn de aanpassingen aan de Evaluatie Watertoets 2006, de Wet ruimtelijke ordening en het (ontwerp) Nationaal Waterplan. De Handreiking Watertoets 3 geeft een algemene beschrijving van de visie op het proces van de watertoets, de wettelijke verankering, de verschillende rollen en producten in het licht van wetgeving en beleidsafspraken.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan (2010) is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van het wetsvoorstel Waterwet en beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Belangrijke onderdelen van het Nationaal Waterplan zijn het nieuwe beleid op het gebied van waterveiligheid, het beleid voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de stroomgebiedbeheerplannen op grond van de KRW. Tevens bevat het Nationaal Waterplan een eerste beleidsmatige uitwerking van de kabinetsreactie op het advies van de Deltacommissie.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De structuurvisie sluit aan op de uitgangspunten van het Nationaal Waterplan en vult deze op onderdelen aan. Uitgangspunten zijn het verbeteren van de waterkwaliteit, het voorkomen van wateroverlast, ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling.

Waterwet

De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden. Deze wet heeft negen waterrelevante wetten samengevoegd (de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater, Wet Verontreiniging Zeewater, Grondwaterwet, Wet Droogmakerijen en Indijkingen, Wet op de Waterkering, Wet Beheer Rijkswaterstaatwerken, Wrakkenwet en Waterstaatswet). Daarnaast wordt de regeling waterbodems uit de Wet Bodembescherming

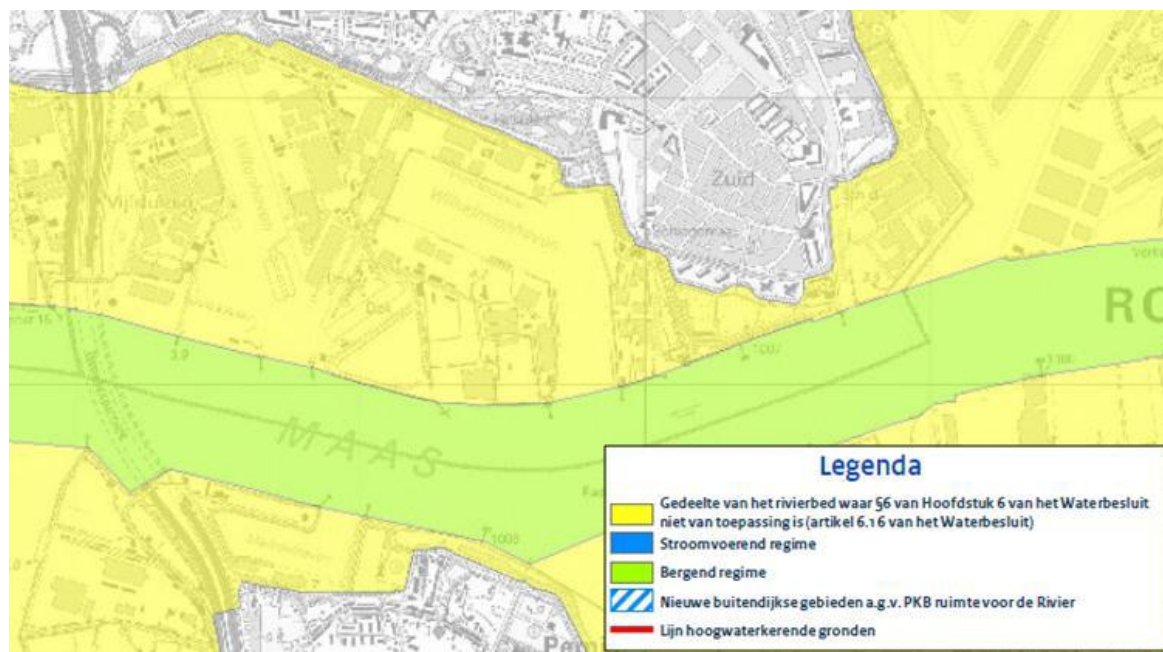
opgenomen in de nieuwe Waterwet. De wet regelt niet alle waterrelevante aspecten en onderwerpen. Bepaalde onderwerpen dienen nader uitgewerkt te worden in onderliggende regelgeving: het Waterbesluit, de Waterregeling of in de verordeningen van waterschappen en provincies.

Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren

Het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW) geldt voor de jaren 2010-2015. In het BPRW staat hoe Rijkswaterstaat zijn dagelijkse werk doet als waterbeheerder:

- door te beschermen tegen overstromingen en te zorgen voor voldoende, schoon en gezond water;
- door als vaarwegbeheerder de hoofdvaarwegen te onderhouden en het scheepvaartverkeer in goede banen te leiden;
- door aandacht te besteden aan andere gebruiksfuncties van water.

Rijkswaterstaat is de waterbeheerder van de Nieuwe Maas en ziet toe op een veilige en ongehinderde afvoer van water en op de waterkwaliteit. Het buitendijks gelegen gedeelte van het plangebied maakt deel uit van de zogenaamde artikel 6.16 Waterbesluit gebieden (geel gekleurde gebieden, afbeelding 2). Voor deze tot de rijkswateren behorende gebieden geldt dat deze niet relevant zijn voor de bergings- of afvoercapaciteit en dat de Waterwet om deze reden niet van toepassing is op deze gebieden. Bij nieuwbouw of andere ontwikkelingen in deze gebieden is geen vergunning nodig op basis van de Waterwet.

Afbeelding 2 – Kaartblad Nieuwe Maas (BPRW)

2.3 Provinciaal beleid

Het Provinciaal Waterplan bevat de hoofdlijnen van het provinciaal waterbeleid voor 2010-2015. Het vervangt het provinciaal waterbeleid zoals dat is vastgelegd in het Beleidsplan Groen, Water en Milieu (2006). Dit nieuwe plan vervangt het Grondwaterplan 2007-2013 en beschrijft dus ook het strategische grondwaterbeleid voor Zuid-Holland. De provincie vertaalt in dit plan het beleid uit het nationaal waterplan en het huidige Europese beleid naar provinciale kaders en doelstellingen voor de periode 2010-2015. Conform de herziene sturingsvisie water gaat het met name om de 'wat'-vraag. De waterschappen beantwoorden in hun waterbeheerplannen vervolgens vooral de 'hoe'-vraag.

De vier kernopgaven die door de provincie worden gesteld zijn het waarborgen waterveiligheid, het realiseren van mooi en schoon water, het ontwikkelen van een duurzame (zoet)watervoorziening en het realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem.

2.4 Beleid Hoogheemraadschap van Delfland

In 2009 heeft het Hoogheemraadschap van Delfland het Waterbeheersplan 2010-2015 ‘Keuzes maken en kansen benutten’ vastgesteld. In het plan heeft het Hoogheemraadschap van Delfland de ambities voor de komende jaren vastgelegd. Gestreefd wordt naar een balans tussen een veilig gebied met schoon water voor nu en in de toekomst en een financieel gezonde huishouding. Dit is nader uitgewerkt in drie ambities:

1. het zetten van een flinke stap naar een robuust en veerkrachtig watersysteem, een systeem dat sterk wisselende weersomstandigheden goed kan opvangen;
2. voldoen aan de wettelijke eisen voor het transporteren en zuiveren van afvalwater en het verwerken van zuiveringsslib, waarbij de afvalwaterketen doelmatig, transparant en duurzaam is;
3. verbeteren van de kennis van het watersysteem, zowel in reguliere situaties als bij extreem weer.

Een van de instrumenten die wordt gebruikt om het waterbeleid vorm te geven is de ‘watertoets’. Door het Hoogheemraadschap is hiervoor de ‘Handreiking watertoets voor gemeenten’ (2012) opgesteld. In de handreiking worden de randvoorwaarden en uitgangspunten per thema toegelicht.

2.5 Gemeentelijk beleid

Gemeentelijke zorgplicht

Op grond van de Wet Gemeentelijke Watertaken (1 januari 2008) hebben gemeenten de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Bij de hemelwaterzorgplicht gaat het om de verwerking van overtollig hemelwater dat de perceelseigenaar niet zelf kan verwerken. De zorgplicht voor grondwater geldt voor het bebouwd gebied en richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming. De gemeentelijke taken liggen vooral bij de openbare ruimte en bij coördinatie en onderzoek.

Waterplan Schiedam

Het ‘Waterplan Schiedam, 2^e fase, visie 2006-2015’ beschrijft de gezamenlijke visie van de gemeente Schiedam en het Hoogheemraadschap van Delfland op het water in de bebouwde kom van Schiedam en de stadsranden. Het doel van het waterplan is “het bereiken van een duurzaam, schoon, heel en veilig watersysteem”. Daarnaast met het plan bijdragen aan een integrale benadering bij de inrichting, het beheer en het onderhoud van stedelijk water.

In het Waterplan Schiedam zijn vier sporen benoemd die bij moeten dragen aan het realiseren van het doel:

1. Droge voeten: invulling geven aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van bescherming tegen overstromingen en wateroverlast. Hierbij wordt rekening gehouden met de toename van neerslag door klimaatveranderingen en dient bestaande grondwateroverlast tegen te worden gegaan.
2. Gezond water: verbeteren van de waterkwaliteit zodat aan het streefbeeld wordt voldaan. Dit betreft niet alleen de fysisch-chemische kwaliteit van het water, maar ook de biologische kwaliteit ervan.
3. Beleving en gebruik: het belang van het water als drager van de economie en de ruimtelijke kwaliteit van de stad.
4. Beheer en onderhoud: een goed beheer en onderhoud is essentieel voor droge voeten, gezond water en een optimale beleving en gebruik.

Gemeentelijk rioleringsplan

In 2009 is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009-2013 (VGRP) vastgesteld. Dit plan is in 2011 op onderdelen gewijzigd en aangepast. De riolering is een weinig zichtbaar, maar bepalend onderdeel van het stedelijke water. Belangrijke keuzes in het Waterplan Schiedam over de na te streven waterkwaliteit, de gebruiksfuncties van oppervlaktewater of de afvoerrichting van overtollig water hebben een grote impact op het rioleringsplan en vice versa. Uitgangspunten van het VGRP zijn het toepassen van een gescheiden rioleringsstelsel en het waar mogelijk afkoppelen van verhard oppervlak.

3. Waterdoelstellingen

Het Hoogheemraadschap van Delfland geeft in de ‘Handreiking watertoets voor gemeenten’ (2012) inzicht in de wijze waarop de watertoets procedureel en inhoudelijk ingevuld moet worden. Daarbij worden door het Hoogheemraadschap van Delfland op grond van het Waterbeheersplan 2010-2015 vier inhoudelijke programma’s met bijbehorende thema’s gehanteerd.

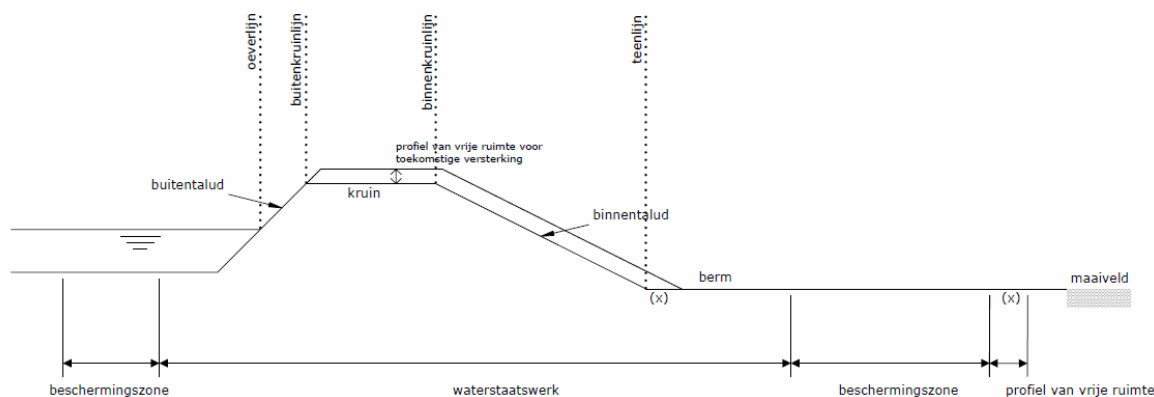
Programma	Thema
Stevige dijken	Veiligheid en waterkeringen
Voldoende water	Voorkomen van wateroverlast, grondwater en voorkomen (zoet)watertekort, onderhoud en bagger
Schoon water	Watersysteemkwaliteit en ecologie
Gezuiverd afvalwater	Afvalwaterketen

De waterrelevante aspecten voor de verschillende thema’s worden in hoofdstuk 4 van de handreiking nader benoemd. Daarbij worden beoordelingscriteria, richtlijnen en aandachtspunten gehanteerd. De waterrelevante aspecten worden in de bij de handreiking behorende bijlage nadere inhoudelijk toegelicht. In dit hoofdstuk wordt nadere ingegaan op de relevante wateraspecten in relatie tot het plangebied.

3.1 Stevige dijken

Gestreefd wordt naar duurzame, robuuste waterkeringen met voldoende ruimte voor beheer en onderhoud en eventuele verzwaren, welke de waterveiligheid op peil moeten houden of verbeteren. Het plangebied is gelegen in het buitendijks gebied gelegen tussen de Nieuwe Maas en de Delflandsedijk (Havendijk – Westfrankelandsedijk – Vlaardingerdijk).

In de legger voor de Delflandsedijk zijn de ligging en minimale afmetingen van de waterkering (waterstaatswerk) en de bijbehorende beschermingszone vastgesteld, welke samen de Keurzone vormen (afbeelding 3). Het gehele buitendijks gelegen gebied, met uitzondering van de waterbekkens, behoort tot de beschermingszone van de Delflandsedijk. Binnen deze Keurzone zijn op grond van de Keur Delfland 2010 en daaraan verwante algemene regels beperkingen gesteld aan activiteiten welke het waterkerend vermogen van de waterkering aan kunnen tasten. Het plangebied is met uitzondering van het gebied aan de oostzijde van de Houthaven buitendijks gelegen. Voor het plangebied gelden daarmee beperkingen in het kader van het beheer en onderhoud van de waterkering.

Afbeelding 3 - Keurzone Delflandsedijk

3.2 Voldoende water

Voorkomen wateroverlast

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft zich tot doel gesteld wateroverlast te voorkomen, een goede aan- en afvoer van water te waarborgen en de vastgestelde oppervlaktepeilen te handhaven. Dit doel wordt bereikt op grond van het principe 'vasthouden, bergen en afvoeren'. Het uitgangspunt om dit te bereiken is dat een maatgevende ontwerpbui met een herhalingsstijd van 1 keer per 100 jaar moet worden geborgen. Een deel van de neerslag wordt opgevangen in de bodem, het rioolstelsel of wordt uitgemalen, maar een groot deel dient geborgen te worden in het oppervlaktewater, namelijk 325 m³/ha in stedelijk gebied.

Bij herstructurering geldt de huidige hoeveelheid oppervlaktewaterberging als absoluut minimum. Wanneer bij een ruimtelijk plan de oppervlakteverharding toeneemt, moet de toename van verhard oppervlak gecompenseerd worden in de vorm van extra oppervlaktewaterberging in hetzelfde peilgebied. Voor een duurzame herstructurering dient de waterbergingsnorm van 325 m³/ha als uitgangspunt genomen te worden.

Voor bedrijventerreinen geldt dat zolang deze onderdeel uitmaken van een groter waterhuishoudkundig systeem (peilgebied) dezelfde uitgangspunten gelden als voor het omringende gebied. Wanneer het bedrijventerrein een aparte waterhuishoudkundige eenheid vormt en een omvang heeft van meer dan 10 hectare, moet gebiedsgericht maatwerk worden toegepast. Uitgangspunt is een gelijkwaardige bescherming tegen wateroverlast als in stedelijk gebied. Omdat het percentage verhard oppervlak van bedrijventerreinen doorgaans hoog is (vaak meer dan 75%) is meer waterbergend vermogen vereist dan de voor het stedelijk gebied geldende 325 m³/ha.

Grondwater en voorkomen (zoet)watertekort

Het Hoogheemraadschap streeft naar een duurzaam beheer van het grondwatersysteem, met behoud van de aanwezige strategische voorraad zoet grondwater. Het Hoogheemraadschap is op grond van de Waterwet bevoegd gezag op het moment dat sprake is van grondwatertonttrekking of infiltratie en ziet op deze wijze toe op een duurzaam beheer van het grondwatersysteem.

Onderhoud en bagger

Voor het beheer en onderhoud van het watersysteem is ruimte vereist in de vorm van onderhoudsstroken, welke zijn vastgelegd in de legger. In de Keur en Legger van Delfland is per type watergang (inclusief natuurvriendelijke oevers) aangegeven waar onderhoudsstroken aanwezig moeten zijn en met welke breedte.

3.3 Schoon water

Watersysteemkwaliteit en ecologie

Het uitgangspunt voor waterkwaliteit is het niet afwentelen van vervuiling (strategie: schoonhouden, scheiden en zuiveren) en het water te laten stromen van schoon naar vuil. Voor alle oppervlaktewater moet tenminste voldaan worden aan het MTR (= maximaal toelaatbaar risico). Dit is een norm uit de Vierde Nota Waterhuishouding. In sommige gebieden worden hogere waterkwaliteitsdoelstellingen nagestreefd. Dit is afhankelijk van de aanwezige functies en potenties.

Zorgvuldig emissiebeheer

Emissies naar het oppervlaktewater moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Emissie betreft het neerslaan van stoffen in het watersysteem. Het betreft stoffen uit de lucht, lozingen van afvalwater en het uitlogen van stoffen vanuit constructies in of boven oppervlaktewater.

Natuurvriendelijke oevers

Voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in watergangen heeft het Hoogheemraadschap van Delfland algemene regels opgesteld, de Algemene regels natuurvriendelijke oevers.

3.4 Gezuiverd afvalwater

Hemelwater

Hemelwater wordt bij voorkeur gescheiden van het huishoudelijk afvalwater afgevoerd naar het grond- of oppervlaktewater. Bij de inzameling, verwerking en opvang van hemelwater speelt zowel de kwaliteit als de kwantiteit een rol.

Om wateroverlast ten gevolge van afstromend hemelwater te voorkomen gaat het Hoogheemraadschap van Delfland uit van de volgende voorkeursvolgorde:

- hemelwater vasthouden: voor benutting, door opvang in (vegetatie)daken, in of onder verhardingen of in gebouwen of door (in)filtratie van hemelwater (doorlatende verharding, infiltratiebermen en wadi's);
- afstromend hemelwater afvoeren naar en bergen in het oppervlaktewater;
- hemelwater afvoeren via het vuilwaterriool naar de awzi.

Om zoveel mogelijk het relatief schone hemelwater te kunnen afkoppelen en afvoeren naar het oppervlaktewater is het noodzakelijk om zoveel mogelijk de gemengde rioleringsstelsels te wijzigen naar gescheiden of verbeterd gescheiden stelsels.

Verontreiniging van afstromend hemelwater dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Hiertoe kunnen maatregelen worden genomen, zoals het gebruik van duurzame bouwmaterialen. Daarnaast hebben vasthoudmaatregelen veelal een filterende en/of bezinkende werking, waardoor de kwaliteit van het afstromende hemelwater verbetert.

Grondwater

Structureel nadelige gevolgen voor de grondwaterstand in het openbaar gebied moeten voorkomen worden. Het grondwater mag niet op het vuilwaterriool worden geloosd.

4. Huidige situatie

4.1 Plangebied

Het plangebied bestaat grotendeels uit buitendijks gelegen gebied. Het buitendijks gelegen gebied betreft de bedrijventerreinen aan beiden zijden van de Wiltonhaven en Wilhelminahaven, beiden insteekhavens aan de Nieuwe Maas. In het buitendijks gelegen gebied bevinden zich diverse havengebonden bedrijven, waaronder scheepswerven en constructiebedrijven gericht op offshore activiteiten. Ook niet-havengerelateerde bedrijven zijn aanwezig in het buitendijkse gebied, met name op het bedrijventerrein Vijfsluizen. De gronden zijn met uitzondering van de omringende wateren nagenoeg volledig verhard.

In het noordoosten van het plangebied ligt het gebied rond de Houthaven. Dit binnendijks gelegen gebied wordt ontwikkeld tot een woongebied in aansluiting op de wijk Zuid. Daarnaast is boezemwater en groen aanwezig in dit deel van het plangebied.

4.2 Bodem en grondwater

Het maaiveld ter plaatse van de bedrijventerreinen is opgehoogd tot circa NAP +3,0 meter. Dit biedt voldoende bescherming tegen overstroming. Het boezempeil in het gebied Houthaven is NAP +0,40 meter. Vanwege de ligging langs de Nieuwe Maas is het grondwaterpeil vooral afhankelijk van het peil van de Nieuwe Maas.

4.3 Waterkwantiteit

Het plangebied ligt hoofdzakelijk buitendijks aan het water van de Nieuwe Maas. De havengebieden maken onderdeel uit van de Nieuwe Maas, waardoor deze rijkswateren zijn met Rijkswaterstaat als beheerder.

Het oppervlaktewater van de Houthaven bestaat uit een boezemwatergang, de Noordvest en Vellevest, welke naar het Schiegemeal toe loopt. Het boezemwater in de Houthaven betreft een primaire watergang met een minimale diepte van 1,60 meter en een leggerdiepte van 2,0 meter. Aan de noordzijde in het boezemwater is secundair water met een minimale diepte van 1,60 meter en een leggerdiepte van 2,0 meter. Het plangebied heeft geen functie om als extra (nood)berging voor andere gebieden te dienen. Natuurvriendelijke oevers zijn niet aanwezig in het plangebied (zie bijlage).

Afbeelding 4 - Legger wateren 2011

In het plangebied is niets bekend over wateroverlast of een te kort aan waterbergend vermogen bij hevige of langdurige regenval. Voor de aan de noordzijde van het plangebied gelegen polder Schiedam-West geldt dat wel sprake is van wateroverlast.

4.4 Afvalwater en riolering

In de Wilhelminahaven ligt een gescheiden rioolstelsel, waarbij bedrijfsafvalwater en het hemelwater gescheiden worden afgevoerd. Op Vijfsluizen is sprake van een verbeterd gescheiden rioolstelsel. Er zijn diverse punten met uitlaten voor overstortgemalen.

Het gebied Houthaven heeft een gemengd stelsel. Bij de te bouwen woningen wordt invulling gegeven aan het principe schoonhouden, scheiden en zuiveren door de aanleg van een gescheiden rioolstelsel. Het regenwater dat afkomstig is van daken wordt rechtstreeks op het oppervlaktewater geloosd. Het huishoudelijk afvalwater en ander vuil water wordt afgevoerd via de (droogweerafvoer)riolering. Voor afvoer van het wegdek naar oppervlaktewater voldoet het systeem aan de richtlijnen van het Hoogheemraadschap betreffende een verbeterd gescheiden rioolstelsel. Bij de bouw van de woningen worden geen uitlogende materialen gebruikt.

Bij de aanleg zal de riolering voldoen aan de Leidraad riolering ONS. Het afvalwater zal worden afgevoerd naar afvalwaterzuiveringsinstallatie „De Grootte Lucht” te Vlaardingen. De zuiveringscapaciteit bij de ontvangende afvalwaterzuiveringsinstallatie is voldoende.

4.5 Veiligheid en waterkeringen

De Delflandsedijk (Havendijk, Westfranklandsedijk en de Vlaardingerdijk) is een primaire waterkering en is gelegen direct ten noorden van het plangebied (zie afbeelding 4). De Delflandsedijk kruist ter hoogte van de Houthaven het plangebied. Aan de westzijde ligt een deel van het tot de Delflandsedijk behorende deel van de Vlaardingerdijk binnen het plangebied. Het plangebied is overwegend buitendijks gelegen. De bedrijventerreinen Vijfsluizen en Wilhelminahaven hebben hierdoor geen directe bescherming ten aanzien van overstromingen. Omdat deze zijn opgehoogd tot NAP +3,0 meter is de kans op overstroming van deze gebieden minimaal.

Afbeelding 5 - Delflandsedijk (bruin)

Voor de primaire waterkering geldt dat in de kernzone geen bebouwing is toegestaan en in de beschermingszone onder voorwaarden bebouwing mogelijk is. Daarbij geldt dat het gehele buitendijks gelegen (land)gebied tot de beschermingszone behoort. De beschermingszone heeft tot doel de stabiliteit van de kering te waarborgen. Beheer en onderhoud aan de kering moet te allen tijde mogelijk zijn. Hiervoor moeten onderhoudsstroken van ongeveer 5,0 meter worden gereserveerd waarvoor gebruiksbeperkingen gelden.

4.6 Scheepvaart

Het plangebied wordt intensief gebruikt voor de beroepsvaart, zowel de Nieuwe Maas als de insteekhavens. Rijkswaterstaat is in technische zin de beheerder van de Nieuwe Maas. Zij draagt zorg voor een goede beschikbaarheid van de vaarweg nu en in de toekomst en is verantwoordelijke voor de waterhuishouding. De divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Rotterdam is de nautisch vaarwegbeheerder van de vaarweg op de Nieuwe Maas. De havenmeester draagt zorg voor een vlotte en veilige doorstroming van het scheepvaartverkeer.

5. Toekomstige situatie

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan Havens is hoofdzakelijk consoliderend van aard. Er worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Dit betekent dat geen grootschalige functieveranderingen en/of herinrichtingen/herstructureringen zijn gepland. Binnen de bestemmingen bestaat wel de mogelijkheid tot kleinschalige ontwikkelingen. Deze wijken echter niet af van hetgeen op grond van de vigerende regels mogelijk is.

Vanwege de consoliderende aard biedt het bestemmingsplan weinig of geen mogelijkheden om het watersysteem en -beheer te verbeteren. Hierdoor zal de bestaande (water)structuur van het plangebied in hoofdzaak worden gehandhaafd. Als in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, is het uitgangspunt dat de waterhuishoudkundige situatie niet mag verslechteren. Dit betekent bijvoorbeeld dat de waterhuishouding kan worden verbeterd door het afkoppelen van schoon verhard oppervlak en het voorkomen van diffuse verontreinigingen door het gebruik van duurzame, niet-uitlogbare materialen. Dergelijke maatregelen worden hieronder besproken.

5.2 Oppervlaktewatersysteem en waterberging

Vanwege de consoliderende aard van het bestemmingsplan Havens, wordt de bestaande situatie gehandhaafd. Daarbij wordt de voorkeursvolgorde ‘vasthouden-bergen-afvoeren’ aangehouden. Bergen op de bedrijventerreinen is niet mogelijk vanwege het ontbreken van open water (m.u.v. de Poldervaart aan de westzijde van het bedrijventerrein Vijfsluizen). Voor de bedrijventerreinen geldt dat deze als buitendijks gelegen gebieden niet mogen lozen op de boezem van Delfland.

De woningbouw Houthaven wordt uitgevoerd conform de in de bij het projectbesluit Houthaven behorende waterparagraaf omschreven waterhuishoudkundige voorwaarden (zie bijlage).

5.3 Waterkwaliteit

Waterkwaliteit

Voor waterkwaliteit geldt de voorkeursvolgorde ‘schoonhouden-scheiden-zuiveren’. Het hemelwater wordt niet vermengd met vuilwater, de waterstromen blijven gescheiden en worden vervolgens naar een zuiveringstechnisch werk afgevoerd om te worden gezuiverd.

Ecologie

Om de kwaliteit van het water te verbeteren dient de fysieke leefomgeving van planten en dieren te worden verbeterd. Om dit te realiseren dienen natuurvriendelijke oevers te worden aangelegd. Hierdoor wordt de overgang van water naar land geleidelijk gemaakt. Natuurvriendelijke oevers bieden een geschikt leefmilieu voor veel planten, insecten, vissen, amfibieën, vogels en zoogdieren. In combinatie met wisselende waterstanden in een sloot of kanaal kan zich hier een verscheidenheid aan planten ontwikkelen die erg belangrijk zijn voor de waterkwaliteit.

De oevers rond de bedrijventerreinen zijn nagenoeg volledig in gebruik als kades voor diverse havengerelateerde bedrijfsactiviteiten. Deze oevers lenen zich gelet op het gebruik niet voor een natuurvriendelijke inrichting. Dit geldt ook voor de oevers aan de oostzijde van de Houthaven waar woningen worden gebouwd. Alleen aan de westzijde van het boezemwater van de Houthaven, waar het water naar land en groen overgaat, kunnen natuurvriendelijke oevers worden gerealiseerd. In het bestemmingsplan krijgt het boezemwater de bestemming ‘Water’ en de aan de westzijde aangrenzende oevers een groenbestemming. Deze bestemmingen maken de inrichting van het gebied met natuurvriendelijke oevers mogelijk.

5.4 Grondwater in bebouwd gebied

In het gebied zijn geen gegevens bekend voor wat betreft de grondwaterstanden. Vanwege de ligging langs de Nieuwe Maas is het grondwaterpeil vooral afhankelijk van het peil van de Nieuwe Maas. Er zijn geen meldingen van grondwaterover- en onderlast. Bij eventuele grondwateroverlast dient rekening te worden gehouden met de te nemen maatregelen. Het streven is geen drainage toe te passen in het bebouwde gebied, maar ondergronds bouwen waterdicht uit te voeren. Ondergronds bouwen vindt in principe niet plaats op de bedrijventerreinen, vanwege het bestaan van een leeflaag op Vijfsluizen.

5.5 Afkoppelen en infiltreren

Bij herstructureringen dient schoon regenwater zoveel mogelijk te worden afgekoppeld. Hiervoor gelden de volgende inrichtingsprincipes:

- regenwater dient zoveel mogelijk te worden gebruikt;
- infiltreer regenwater van relatief schone wegen waar dat mogelijk is of voer het (middels een lokale zuivering) af naar het oppervlaktewater. Hierbij dient de randvoorwaarde gehanteerd te worden dat gebruik is gemaakt van duurzame bouwmaterialen, zodat uitloging is geminimaliseerd;
- voer regenwater van vuile wegen af naar de afvalwaterzuivering of behandel het lokaal alvorens op het oppervlaktewater wordt geloosd;
- bij wegen dient minimaal een slibvang of een olieafscheider als zuiverende voorziening te worden aangelegd;
- toepassen van vegetatiedaken en doorlatende verharding wordt gestimuleerd. Hiermee wordt de afvoer van regenwater vertraagd en wordt aanvullende berging gecreëerd.

5.6 Riolering

In de huidige situatie ligt er in de Vijfsluizenhaven een verbeterd gescheiden rioolstelsel en in de Wilhelminahaven een gescheiden stelsel. Bij voltooiing van de woningbouw Houthaven wordt een verbeterd gescheiden rioolstelsel aangelegd. In het plangebied wordt dus invulling gegeven aan het principe schoonhouden, scheiden en zuiveren door (verbeterd) gescheiden rioolstelsels. Dit verandert met dit bestemmingsplan niet.

5.7 Omgaan met verontreinigingen

Het beleid is gericht op het uitgangspunt 'voorkomen-zuiveren-scheiden'. Een belangrijke potentiële bron van verontreiniging is afstromend regenwater. Voorkomen moet worden dat afgekoppeld regenwater dat wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater verontreinigd raakt. Belangrijke bronnen van verontreiniging zijn chemische onkruidbestrijding, uitloogbaar straatmeubilair, uitloegende materialen van gebouwen en straatvuil. Daarom moet in nieuw in te richten of bebouwde gebieden maatregelen worden getroffen die verontreiniging voorkomen, bijvoorbeeld door:

- geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen te gebruiken;
- gebruik te maken van niet doorgroeibare bestrating om de groei van onkruid te beperken (op plaatsen waar infiltratie geen voorkeur verdient);
- verharde oppervlakken schoon te houden;
- verharde wegen met een filterend wegdek uit te voeren;
- oppervlakken waar mogelijk onverhard te laten;
- geen uitloogbaar straatmeubilair toe te passen;
- vervuilende oppervlakken te beperken en/of overkappen of deze te behandelen met een coating die uitloging voorkomt;
- geen uitloegbare materialen (koper, zink, lood) voor daken en gevels te gebruiken;
- geen uitloegbare materialen voor constructies in oppervlaktewater te gebruiken.

Deze wijze van omgaan met verontreinigingen past binnen het cradle-to-cradle beleid dat de gemeente Schiedam beoogt.

5.8 Veiligheid tegen overstromingen

Om de veiligheid tegen overstromingen te waarborgen wordt aan de Delflandsedijk en de daarbij behorende beschermingszone, voor zover gelegen in het plangebied, in het bestemmingsplan en op de verbeelding een waterkerende functie toegekend. De kernzone en de beschermingszone van de primaire waterkering worden opgenomen op de verbeelding met de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering'. Omdat het gehele buitendijkse gebied op grond van de Keur Delfland 2010 tot de bij de waterkering behorende beschermingszone wordt gerekend, geldt voor nagenoeg het gehele plangebied deze dubbelbestemming.

Voor de gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat - waterkering' geldt dat geen activiteiten plaats mogen vinden die van invloed kunnen zijn op de waterkerende functie. Voor verschillende (bouw)activiteiten geldt dat deze niet eerder zijn toegelaten dan nadat het Hoogheemraadschap van Delfland als beheerder van de Delflandsedijk is gehoord.

De buitendijkse bedrijventerreinen zijn opgehoogd tot 3,0 meter boven NAP. Vanwege deze hoge ligging is de kans op overstroming in deze gebieden minimaal.

5.9 Beheer en onderhoud

Het Hoogheemraadschap van Delfland is verantwoordelijk voor het onderhoud van het primaire watersysteem. Dit betekent dat deze toegankelijk moet zijn voor onderhoud. Wateren met een breedte groter dan 10 meter, zoals het boezemwater, moeten varend onderhouden worden. Voor varend onderhoud zijn onderhoudsstroken nodig van 1 meter aan beide zijden van de watergang. Voor ontwikkelingen in deze strook is een keurvergunning nodig.

5.10 Buitendijkse ontwikkelingen

In de buitendijkse gebieden van de grote rivieren in het stedelijk gebied neemt de druk op de ruimte toe. Bij nieuwe ontwikkelingen en herstructureringen in het buitendijks gebied dient op grond van de provinciale verordening Ruimte, mede gelet op klimaatveranderingen, een goede afweging te worden gemaakt van de risico's die samenhangen met hoogwater. Hierbij dient een inschatting te worden gegeven van het slachtofferrisico van een eventuele overstroming, alsmede op welke wijze met dit risico wordt omgegaan. Door de provincie is een RisicoApplicatieBuitendijks (RAB) ontwikkeld, die gemeenten hierbij kan helpen. Gemeenten kunnen ook de risico's op economische schade, milieuschade en het aantal getroffen door functieuitval in beeld brengen.

5.11 Vergunningen

Bij het afkoppelen van hemelwater naar oppervlaktewater dient rekening te worden gehouden met het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet vervuiling oppervlaktewateren. Voor het uitvoeren van (bouw)werkzaamheden binnen de keurzone, welke in het plangebied samenvalt met de bestemming 'Waterstaat – waterkering', is een keurvergunning vereist.

6. Conclusie

De waterparagraaf is een instrument om het aspect water voldoende aandacht te geven in bestemmingsplannen. Daarom zijn de wateraspecten van het bestemmingsplan getoetst aan de doelstellingen die voortkomen uit het vigerend beleid. Deze doelstellingen hebben betrekking op waterkwantiteit, waterkwaliteit, riolering en veiligheid. Geconcludeerd kan worden dat:

- het bestemmingsplan niet leidt tot een afname van het oppervlak aan open water.
- de riolering in het gebied volledig gescheiden is en daarmee voldoet aan de doelstelling vanuit het beleid om deze zoveel mogelijk te scheiden door schoon verhard oppervlak af te koppelen van de riolering. Het bestemmingsplan streeft het in stand houden van het gescheiden stelsel na.
- vanwege de hoge ligging van het terrein (3 meter boven NAP) is de kans op overstroming minimaal.

Duurzaam waterbeheer

In het bestemmingsplan en bij toekomstige ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de uitgangspunten voor duurzaam stedelijk waterbeheer door:

- het toekennen van de functie (bestemming) water aan het boezemwater. Bij toekomstige ontwikkelingen wordt hierdoor het behouden van het water gewaarborgd. Bovendien worden op deze manier de uitvoering van de KRW-maatregelen niet gefrustreerd.
- het toekennen van de functie 'Waterstaat – waterkering' aan de kernzone en de beschermingszone van de primaire waterkering in het gebied.
- randvoorwaarden te benoemen voor de toekomstige ontwikkelingen. Hierbij dient gedacht te worden aan:
 - het realiseren van (aanvullende) waterberging (325 m³/ha) bij herstructureringen;
 - het gebruik van de overstortbemaling voor het afvoeren van overtollige neerslag;
 - het afkoppelen van verhard oppervlak;
 - maatregelen bij eventuele grondwateroverlast;
 - benoemen van uitgangspunten voor het voorkomen van verontreiniging door afstromend hemelwater;
 - het toepassen van duurzame bouwmaterialen, waarbij het gebruik van zink, koper en lood in ieder geval niet is toegelaten;
 - het voorkomen dat bedrijven waar schadelijke stoffen worden gebruikt zich direct langs het water vestigen;
 - het voorkomen dan wel beheersbaar maken van de overstromingsrisico's en het risico op maatschappelijke of economische ontwrichting bij buitendijkse ontwikkelingen.

Het Hoogheemraadschap van Delfland zal hierop toezien door middel van de keurvergunning en de vergunningen op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Bijlage – Waterparagraaf projectbesluit Houthaven

Voor de ontwikkeling van de in het plangebied gelegen Houthaven is een projectbesluit genomen. Dit besluit is onherroepelijk. De navolgende waterparagraaf maakt onderdeel uit van dit projectbesluit.

Op grond van artikel 5.1.3 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient het projectbesluit een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het projectbesluit rekening is gehouden met de waterhuishouding. Het doel van de watertoets is een betere en evenwichtiger afstemming tussen waterbeheer en ruimtelijke plannen. Om die reden is voor het bouwplan een watertoets opgesteld. Deze toets is beoordeeld door het Hoogheemraadschap van Delfland. Hieronder volgt de beschrijving van de toets per onderdeel gevolgd door een conclusie.

Waterkwantiteit

Het plangebied is op grond van de Watersysteemkaart van Delfland gelegen in “Stedelijk gebied met overstortbemaling of rechtstreekse afvoer”. Het oppervlaktewater van de Houthaven bestaat uit een boezemwatergang, de Noordvest en Vellevest, welke naar het Schiegemaal toe loopt en een kleine insteekhaven aan de zijde van De Gorzen. Het fabrieksterrein direct rondom het water was volledig verhard en het afstromend hemelwater werd rechtstreeks op oppervlaktewater geloosd. Het wateroppervlak in de oude situatie was 14.090 m². Het boezempeil in het gebied is 0,40 meter boven NAP. Volgens het peilbesluit boezem van het Hoogheemraadschap is een peilstijging van 20 centimeter in deze boezemwatergang toegestaan. Het waterbergend vermogen in de huidige situatie is 2.818 m³. In het plangebied en de directe omgeving is niets bekend over wateroverlast of een te kort aan waterbergend vermogen bij hevige of langdurige regenval.

Het plangebied heeft geen functie om als extra (nood)berging voor andere gebieden te dienen. In het gebied kan volstaan worden met een berekening van de bergingscapaciteit voor het plangebied. Het wateroppervlak wordt in de nieuwe situatie 14.160 m². Het waterbergend vermogen van het oppervlaktewater bij een peilstijging van 20 centimeter wordt dan 2.832 m³. Het Hoogheemraadschap heeft aangegeven dat zij voor woningbouwprojecten uitgaat van een benodigd waterbergend vermogen van 200 m³ per hectare. Voor het plangebied betekent dit dat een waterberging van 300 m³ noodzakelijk is. In het plangebied wordt hier ruimschoots aan voldaan. Aanvullende berging of bergingssystemen zijn niet uitvoerbaar gezien de beschikbare ruimte in het plangebied en de bodemkwaliteit.

Doorstroming en ABC maatregelen

Betreffende de waterdoorstroming in het gebied blijft de verbinding met het oppervlaktewater buiten het plangebied via de Westerhavenbrug gehandhaafd en worden geen duikers aangelegd. Het maximale verval in het oppervlaktewatersysteem in het gebied van 0,2 meter in het peilvak wordt niet overschreden. De diepte van de boezemwatergang Noordvest en Vellevest is en blijft 2,3 meter (leggerdiepte). De kades worden aangepast en verhoogd. Het Hoogheemraadschap heeft aangegeven dat de bestaande doorstroming minimaal moet blijven gehandhaafd. De bestaande capaciteit van het Schiegemaal van 8 m³/s met twee noodpompen van 2 m³/s zal gehandhaafd blijven, totaal 10 m³/s, omdat in het ABC-Delfland project geen vergroting van het Schiegemaal is opgenomen.

Grondwateroverlast

Het huidige boezempeil in het gebied blijft gehandhaafd. De drooglegging in het gebied zal in overleg met het bevoegd gezag worden uitgewerkt.

Watersysteemkwaliteit en ecologie

Het oppervlaktewater in het gebied is onderdeel van de aanstroomroute van het Schiegemaal, een boezemgemaal van het Hoogheemraadschap, en bestaat voor 99% uit gebiedsvreemd water. In de oude situatie was het fabrieksterrein volledig verhard. Aangezien er geen riolering aanwezig was, werd het afstromend hemelwater van daken en erfverharding afgevoerd naar het oppervlaktewater. De gemiddelde waterkwaliteit van de boezem is vanuit fysisch/chemisch oogpunt in de afgelopen jaren wel verbeterd. Naar schatting hebben de voormalige activiteiten op het fabrieksterrein geen positieve invloed op de waterkwaliteit gehad. Door de functiewijziging van het fabrieksterrein naar de relatief schonere woningbouw zal de kwaliteit van het afstromend hemelwater van daken en erven verbeteren.

Afvalwater en riolering

In het plangebied wordt invulling gegeven aan het principe schoonhouden, scheiden en zuiveren door de aanleg van een gescheiden rioolstelsel. Het regenwater dat afkomstig is van daken wordt rechtstreeks op het oppervlaktewater geloosd. Het huishoudelijk afvalwater en ander vuil water wordt afgevoerd via de (droogweerafvoer)riolering. Voor afvoer van het wegdek naar oppervlaktewater voldoet het systeem aan de richtlijnen van het Hoogheemraadschap betreffende een verbeterd gescheiden rioolstelsel omdat het aantal vervoersbewegingen in het plangebied minder dan 1.000 per dag zal zijn. Voor het van de daken afkomstige hemelwater kan worden gemeld dat in het plan woningen worden gebouwd met betonnen dakpannen. Verder worden geen uitlopende materialen gebruikt bij de bouw van nieuwe woningen en appartementen.

Bij de aanleg zal de riolering voldoen aan de Leidraad riolering ONS. ONS heeft aangegeven dat de capaciteit van de riolering in de omliggende wijken voldoende is om de extra aansluiting vanuit het plangebied te bewerkstelligen. Hiervoor zullen in een later stadium berekeningen worden uitgevoerd en zal een nadere uitwerking worden opgesteld dat ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan het bevoegd gezag. Het afvalwater zal worden afgevoerd naar afvalwaterzuiveringsinstallatie “De Groote Lucht” te Vlaardingen. Ook de zuiveringscapaciteit bij de ontvangende afvalwaterzuiveringsinstallatie is voldoende.